

Suomen Kalastusopaskilta ry
C/O Markku Tiusanen
Taikakuja 4
01390 Vantaa

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö VN2139/2023-MMM-2

Asia: **Lausunto valtioneuvoston asetuksesta vapaa-ajankalastuksen saalisilmoituksesta**

Suomen Kalastusopaskilta ry kiittää saamastaan mahdollisuudesta lausua vapaa-ajankalastuksen saalisilmoituksen asetusluonnoksesta.

Suomen Kalastusopaskillan lausunto:

Kalastusopaskilta pitää tärkeänä, että vapaa-ajankalastajien saalisilmoituksen tekeminen koetaan mahdollisimman selkeäksi ja vähän vaivaa aiheuttavaksi. Oman asiakaskuntansa saaliitaan ilmoittavan kalastusoppaan työpäivät ovat riittävän pitkiä ja raskaita muutenkin, joten myös heidän kannaltaan saalisilmoituksen tulisi olla mahdollisimman helppokäyttöinen.

Saalisilmoitusvelvollisuuden piiriin asetusluonnoksessa on määritelty kalalajit, jotka siellä kuuluvatkin olla.

Kalastusopaskilta pitää tärkeänä, että saalisilmoituksen paikkatiedot karkeistetaan Luonnonvarakeskuksen tietojärjestelmässä siten, että täysin tarkka pyyntipaikka ei ole nähtävillä muille kuin kalastajalle itselleen. Asetusluonnoksen mukaan merellä saalisilmoituksen pyyntialue olisi ilmoitettava kansainvälisen merentutkimusneuvoston tilastoruutujen mukaisesti. Kalastusopaskilta pitää tilastoruutuja jopa liian laajoina alueina saalisilmoituksista kerättävän tiedon hyödyntämisen kannalta.

Tilastoruudut palvelevat huonosti kalatalousaluetasolla tehtävää kalakantojen arviointia ja pyynnin säätelyä. Esimerkiksi harjuksen merikutuisten kantojen esiintymisalueiden kannalta tilastoruutu on aivan liian laaja alue. Harjuksen

esiintymisalue voi olla paikallinen ja esiintymisalueessa tapahtuvat muutokset olisi tärkeää tuntea. Tähän tilastoruudun tarkkuus ei mitenkään riitä.

Kalastusopaskilta esittää, että tilastoruutujen sijaan merellä pyyntialue ilmoitettaisiin kunnan tai kalatalousalueen tarkkuudella. Mikäli kaikesta huolimatta saalisilmoitus tehdään merellä tilastoruudun tarkkuudella, tulisi Omakala-sovelluksen karttapohjassa näkyä tilastoruutujen rajat ja tunnukset.

Ongelmalliseksi pyyntialueen määrittelyssä voi osoittautua myös sisävesillä järven, joen tai puron tarkkuudella tehtävät saalisilmoitukset. Suurin osa ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvista kalalajeista esiintyy lähinnä suurissa järvissä tai joissa, mutta mikäli vapaaehtoisia saalisilmoituksia toivotaan saatavan myös pienemmistä järvistä pyydytyistä talouskaloista, kuten kuhasta, hauesta ja ahvenesta, saattaa osa kalastajista karsastaa järven ilmoittamista, koska voivat pelätä sen paljastumista ja pyyntipaineen kasvamista.

Kalastusopaskilta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että nykyisessä omakalasovelluksessa kalastaja ei pysty ilmoittamaan saalistaan pyyntialuetarkkuudella, esimerkiksi merellä tilastoruudun tai järvellä kunnan ja järven pyyntialuetarkkuudella. Saalisilmoitus tallentuu sovelluksessa sijaintipaikan sijainnin perusteella. Sijaintipistettä voi siirtää kartalla haluamaansa kohtaan, mutta ilmoitus tallentuu pyyntialueen sijaan sijaintipisteen perusteella. Pyyntipaikkansa sijainnin salaamaan haluavien osalta tämä voi vähentää halukkuutta ilmoittaa saaliitaan järjestelmään, vaikka sijaintieto karkeistetaankin.

Asetusluonnoksen mukaan kalastusmatkailutilaisuuksien järjestäjä voi tehdä saalis- ja pyyntitietoilmoituksen asiakkaansa tai asiakasryhmänsä puolesta kalastusmatkakohtaisesti. Kalastusopas voi asiakkaansa kanssa sopia, miten saalis- ja pyyntitietojen ilmoittamisessa menetellään.

Kalastusmatkailutilaisuuksien järjestäjän täytyy ilmoittaa kalastajan nimeä, syntymäaikaa ja osoitetta lukuun ottamatta samat tiedot kuin vapaa-ajankalastajien. Kalastusopaskilta pitää hyvänä, että kalastusmatkailuyrittäjien käyttöön suunnitellaan oma lomakkeensa, mikä toivottavasti nopeuttaa ja selkeyttää saalisilmoituksen tekemistä kalastusoppaan asiakkaitten puolesta.

Asetusluonnoksessa on määritelty mitkä tiedot saalisilmoitukseen on annettava. Nyt jo toimivassa omakalasovelluksessa pyydetään ilmoittamaan pyyntitavan lisäksi vapaaehtoisena tietona pyyntiväline. On vaikea nähdä, mitä hyötyä pyyntivälineen ilmoittamisesta on, kun se selviää jo melko selvästi pyyntitavasta.

Vantaalla 16.5.2024

Markku Tiisanen
puheenjohtaja
Suomen Kalastusopaskilta ry